

e - gylchgrawn Addysg Grefyddol

Geirfa Allweddol

Angenrheidiol	Rhywbeth rydych chi ei angen, mae'n rhaid ei gael - <i>Necessary</i> .
Arweinydd ysbrydol	Person y mae gan bobl barch arbennig ato oherwydd ei neges grefyddol - <i>Spiritual Leader</i> .
Breintiedig	Ffodus, yn cael mwy na mae'r person arferol yn ei gael - <i>Privileged</i> .
Creulondeb	Achosi poen i eraill yn ddiangen - <i>Causing unnecessary pain to others, cruelty</i> .
Crynwyr	Grŵp Cristnogol sydd hefyd yn cael eu galw yn 'Cymdeithas y Cyfeillion' - <i>Quakers</i> .
Cwrdaid	Grŵp ethnig, Mwslimaidd yn bennaf, yn byw mewn rhannau o Ddwyrain Twrci, Gogledd Irac, Gorllewin Iran a Dwyrain Syria - <i>Kurds</i> .
Cydymdeimlad	Meddwl am angen pobl eraill gan deimlo drostynt - <i>Sympathy</i> .
Cyfarwydd	Rhywbeth rydyn ni wedi arfer ag e, rhywbeth rydyn ni'n gwybod amdano, dim yn ddieithr - <i>Familiar</i> .
Cymuned ffydd	Grŵp o bobl sy'n dilyn yr un patrwm ysbrydol, crefyddol er enghraifft Cristnogion, dilynwyr Islam, Iddewon, Hindŵiaid - <i>Faith community</i> .

Cynulliad Cymru	Corff o 60 aelod sy'n cael eu hethol i wneud penderfyniadau ar faterion datganoledig - <i>National Assembly of Wales.</i>
Datganiad Cyffredinol o Hawliau Dynol	Datganiad a luniwyd gan y Cenhedloedd Unedig yn 1948 yn nodi'r hawliau sylfaenol y dylai pob person yn y byd eu cael - <i>Universal Declaration of Human Rights.</i>
Datganoledig	Materion mae Cynulliad Cymru yn cael eu trafod a'u penderfynu yn hytrach na Senedd San Steffan - <i>Devolved.</i>
Di-drais	Gweithredu mewn dull sy'n gwrthod defnyddio trais - <i>Non-violent.</i>
Dioddefaint	Mynd drwy amser anodd yn gorfforol/meddyliol - <i>Suffering - going through a tough time physically / mentally.</i>
Diwahân	Amhosib gwahaniaethu rhwng, dylem ni ddim trin yn wahanol - <i>Inseparable.</i>
Eglwys Anglicanaidd	Eglwys Lloegr ac eglwysi sy'n gysylltiedig - <i>Anglican Church.</i>
Eglwys Uniongred	Eglwys o fath arbennig - <i>Orthodox church.</i>
Ffoaduriaid	Pobl sydd wedi gorfod gadael eu gwlad/ardal oherwydd problemau - <i>Refugee.</i>
Ffoi	Gadael rhywle yn sydyn er mwyn chwilio am ddiogelwch - <i>to flee.</i>
Gormesu	Cam-drin eraill yn aml ar raddfa eang - <i>Oppressed.</i>
Gwirfoddoli	Cynnig eich hun i wneud gwaith heb ddisgwyl taliad neu gyflog - <i>Volunteer.</i>
Gwrthwynebus	Yn erbyn rhywbeth, dim yn cytuno â rhywbeth - <i>Hostile to.</i>

Hawliau	Medru gwneud dewisiadau arferol bywyd o gael tegwch - <i>Rights, and the ability to make everyday choices, fairness.</i>
Heddychlon	Ymateb mewn ffordd sy'n sicrhau heddwch a chyd-fyw - <i>Peaceful.</i>
Hijrah	Taith Muhammad o ddinas Makkah i Medina/cychwyn calendr Islam - <i>Muhammad's journey from Makkah to Medina/the Islamic calendar starts.</i>
Islamic State	IS - Islamic State - Y Weriniaeth Islamaidd - grŵp ffundamentalaid o Fwslimiaid Sunni sydd eisiau sefydlu Gweriniaeth Islamaidd yn byw yn ôl cyfraith Sharia - <i>Sunni Muslim fundamentalists.</i>
Jihadwyr	Rhai sy'n credu mewn sefydlu Cymuned Fwslimaidd fyd-eang a bod trais yn un ffordd o gyflawni hyn - <i>Jihadists.</i>
Lloches	Lle diogel, cysgodfa - <i>Shelter.</i>
Llysgennad	Un sydd mewn safle i siarad dros eraill - <i>Ambassador.</i>
Noddfa	Lle diogel - <i>Refuge/Sanctuary.</i>
Pennsylvania	Y man yn America lle bu i'r Crynwyr ffoi o Brydain - <i>the place in the USA that the Quakers fled to from Britain.</i>
Proffwyd	Person gyda neges grefyddol i'w bobl - <i>Prophet.</i>
Tŷ capel	Tŷ a gafodd ei adeiladu ar gyfer pobl oedd yn edrych ar ôl ac yn glanhau capel. Roedd pobl yn cael byw am ddim yn y tŷ, ond roedd disgwyl iddyn nhw wneud y gwaith - <i>Chapel house.</i>

Tosturi	Meddwl am angen pobl eraill gan deimlo drostynt - <i>Compassion for others.</i>
Trawmatig	Rhywbeth sy'n achosi sioc/poen/dioddefaint - <i>Traumatic.</i>
William Penn	Sylfaenydd y Crynwyr - <i>Founder of the Quakers.</i>
Yazidiaid	Cymuned Gwrdaidd yng ngogledd Irac yn dilyn crefydd hynafol – <i>Yazidis.</i>